

Minnesanteckningar

Samrådsmöte enligt 6 kap miljöbalken

Tillståndsansökan vindkraft vid Hästliden, Piteå Kommun

Datum: 2020-06-24

Plats: Logen i Långträsk

Närvarande: Ca 27 personer Allmänheten

Kristina Falk

Svevind AB

Signatur

KF

Ida Söderström

Svevind AB

IS

Tryggve Sigurdson

Ecogain AB

TS

1 Inledning

Ida Söderström (IS) öppnar mötet och hälsar alla välkomna.

Medverkande från Svevind och Ecogain ger en kort presentation av sig själva och sin funktion i processen för Hästliden Vind.

IS är Svevinds projektledare för Hästliden Vind. Ecogain har fått i uppdrag att ta fram tillståndsansökan med miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

2 Agenda

Samrådsmötet har följande upplägg:

- Presentation samt genomgång av förhållningsregler på grund av Covid-19 pandemi
- Samrådets syfte och upplägg samt samrådsunderlag
- Bakgrund och projektbeskrivning
- Miljön i de områden som kan påverkas
- Miljöeffekter
- Miljökonsekvensbeskrivningens struktur
- Frågor och diskussion

Den presentation som visades på mötet kommer att bifogas samrådsdokumentationen.

3 Samrådet och samrådsunderlag

Syftet med samrådet är att bolaget i ett tidigt skede ska få in synpunkter som kan ha betydelse för den fortsatta planeringen av vindkraftsanläggningen. Samrådet är en del av framtagande av MKB:n och bolaget är skyldigt att hålla samråd enligt 6 kap miljöbalken.

Samrådsunderlaget har skickats ut i sin helhet via post eller e-post till samrådskretsen. Underlaget finns också tillgängligt att ladda ner på Svevinds hemsida. Det går också bra att beställa ett exemplar

och få det hemskickat. Det finns möjlighet att lämna yttrande till och med 31 juli. Yttrandena sammanställs i en samrådsredogörelse som bifogas i ansökan.

På grund av rådande pandemi så har åtgärder vidtagits för en förbättrad tillgänglighet. Åtgärder såsom större samrådsrets, information via fler kanaler; digitalt via Sjevinds hemsida, utskick, telefontid och annonsering i dagstidningar både inom länet och utomlans samt förlängd samråd tid.

4 Bakgrund och projektbeskrivning

IS ger en översiktlig beskrivning av projektet Markbygden samt de befintliga tillstånd som finns inom de tre etapperna och i närområdet. De två huvudmotiven för en ny tillståndsansökan för Etapp 3B, nu kallad Hästliden, är att bättre kunna nyttja vindresurserna med högre verk och större rotordiameter, men även kunna nyttja vindkraftverkens fulla livslängd. Hästliden avser att ansöka om vindkraftverk med en totalhöjd av 300 meter. Med nuvarande tillstånd för etapp 3B skulle drifttiden innebära 22 – 17 år jämfört med ett nytt tillstånd som skulle kunna nyttja hela den förväntade livslängden på 30 – 35 år. Gällande lokalisering har området visat sig vara väl lämpat för vindkraft, både via vindmätningar men också i kommunens översiktsplan för etablering av vindkraft samt som riksintresse för energiproduktion.

I samrådshandlingen finns exempellayouter, för både det befintliga tillståndet med verkshöjd 200 meter och för den nya tillståndsansökan för verkshöjd 300 meter. Tillstånd söks enligt boxmodell, utan exakta positioner för enskilda verk. Tillstånd söks alltså på de områden som återstår när restriktionsytorna undantagits. Nollalternativet är att vindkraftsanläggningen uppförs och drivs enligt gällande miljötillstånd. Exempellayouten innehåller 105 vindkraftverk på 200 meter. Exempellayout för ny tillståndsansökan innehåller 93 vindkraftverk med en totalhöjd om 300 meter. Arbete pågår löpande för att anpassa layouten utifrån bland annat inventeringar och utredningar, vindresurser och inkomna samrådsyttrande.

5 Miljön i området och miljöeffekter

TS beskriver miljön i de områden som kan påverkas av projektet. Inom området finns riksintresse för vindbruk och området berör också riksintressen för rennäringen. Förutsättningarna har utretts tidigare i samband med tidigare tillståndsansökningar. Nya inventeringar av kungsörn, skogshöns, våtmarksfåglar och naturvärden har genomförts eller är planerade under sommaren. Bolaget har även låtit genomföra en arkeologisk utredning och en flyghinderanalys.

6 Miljökonsekvensbeskrivningen

Den preliminära bedömningen i samrådet är att vindkraften kommer att påverka landskapsbilden i ett landskap som redan är starkt präglad av vindkraft. Högre vindkraftverk uppfattas mer dominerande och syns på längre håll. Delar av området kan beröra luftfartens intressen. Hinderbelysningen kommer att innebära färre ljuspunkter jämfört med befintligt tillstånd, men ljusen syns på fler platser och på längre avstånd eftersom de kommer högre upp. När det gäller skuggor blir det färre vindkraftverk med större skuggutbredning per vindkraftverk jämfört med befintligt tillstånd. Ljudberäkningen visar att ljudnivåerna generellt blir lägre vid bostäder än med befintligt tillstånd. Layouten kan utformas så att riktvärden kan hållas avseende ljud och skuggor. Kumulativa effekter kommer undersökas för landskap, ljud, fåglar och rennäring.

7 Frågor och diskussion

De frågor och synpunkter som framkom under mötet redovisas per ämnesområde nedan. Bolagets svar redovisas i kursiv text. Inga personnamn redovisas, endast varifrån personerna sa sig komma. Boende kan innebära antingen fastboende eller fritidsboende.

Lokalisering / Layout

- Boende i Finnliden: Lämnar önskemål om en dialog kring placering av verk då verken enligt layouten kommer att vara placerade nära deras fastighet. Förmedlar en oro över att verken kommer att ge en stor påverkan för deras fastighet. Kommer att lämna in ett yttrande i ärendet.

Svar: Vi välkomnar yttranden för det fortsatta arbetet med layouten, med hänsyn taget till både människor, natur och miljö. Yttrandet får gärna innehålla ytterligare information om Finnliden och de värden som finns där.

- Boende i Mandträsk: Vilket är avståndet mellan verk och vägar?

Svar: För det gällande tillståndet för Etapp 3 så är säkerhetsavståndet till vägar 350 meter. Vid en höjning av verk till 300 meter så ökar också säkerhetsavståndet, och de riktlinjerna som finns kommer att följas.

- Boende i Storgranliden: Varför placeras verk så nära Storgranliden där det finns bebyggelse? Och varför är det så stora ytor som är tomma inom området?

Svar: Regeringen har redan behandlat lokaliseringsfrågan i och med tillåtlighetsbeslutet för hela Markbygden projektet, och avgränsningarna i tillåtligheten och tillståndet för Markbygden etapp 3 bygger på det beslutet. Regeringen har fastställt ett antal villkor och Miljöprövningsdelegationen i Norrbotten kompletterar med villkor för respektive tillståndsansökan.

Många restriktioner finns för området, gällande natur och miljö, säkerhetsavstånd till vägar och bostäder, rennäring o.s.v. vilket gör att stora ytor inom verksamhetsområdet inte kan användas för placering av verk.

Projektområdet för Hästliden Vind kommer att reduceras med hänsyn till de värden och restriktioner som finns.

- Boende i Finnliden: Vilken hänsyn tas till de boende i området? Hur kan det påverka mig som el-allergiker?

Svar: Miljöprövningen syftar till att säkerställa att människa, djur och natur inte tar skada av en sådan här verksamhet. Avstånden mellan bebyggelse och vindkraftverk är i regel längre här uppe i norr om man jämför med längre söderut. Inga elledningar planeras i närheten av Finnliden.

- Boende i Storgranliden: Hur ser man på olika riksintressen och vad betyder det för markägarna?

Svar: Vid regeringens tillåtlighetsbeslut så utfördes avvägning mellan olika riksintressen i området. I området så ansågs exempelvis riksintresset för vindkraft som högre prioriterat än rennäringen, med villkoret att påverkan på rennäringen ska begränsas och kompenseras.

Teknik

- Boende i Finnliden: Varför söks det tillstånd för verk på 300 meter, med ny teknik och som ännu ej finns tillgängliga på marknaden?

Svar: Vindkraftverk med en totalhöjd på 300 meter finns ej i dagsläget, men bolaget tar höjd för det i tillståndsprocessen då tekniken snabbt går framåt. Vid regeringens tillåtlighetsprövning användes en viss typ av verk, men bolaget har sett att höjd behöver tas för den framtida teknikutvecklingen.

- Boende i Storgranliden: Varför gör man inte ett pilotprojekt utanför bebyggelse, med denna nya typ av verk?

Svar: Både Storblåliden och Dragaliden som ligger i Markbygden är planerade som pilotprojekt.

Ljud

- Boende i Mandträsk: Har det utförts någon bullerberäkning?

Svar: Ljudberäkningar har utförts på de preliminära layouterna. Och resultatet visar att högre och färre verk ger en minskad utbredning av ljud i området. Layouten anpassas så att gränsvärden inte skall överskridas och nya beräkningar utförs när en slutlig layout är färdigställd.

- Boende i Mandträsk: Hur ser det ut med infraljud?

Svar: Lågfrekvent ljud och infraljud kommer att beaktas i Miljökonsekvensbeskrivningen. Påverkan på människor, och däribland genom ljud är en prioriterad fråga i miljöbedömningen.

- Boende i Finnliden: Hur kommer ljudet att påverka människorna i Finnliden?

Svar: Vid ljudberäkningarna används ett värsta scenario i jämförelse med bakgrundsljudet, vilket ger en kvalificerad gissning. Man utgår från en vindhastighet på 8m/s på 10 meters höjd och lägre vindhastighet ger lägre ljud och högre vindhastighet ger högre ljud. De utförda ljudberäkningarna är uppskalade för den nya exempellayouten. När den slutliga layouten finns färdig utförs en ny ljudberäkning enligt fastställda villkor, för att säkerställa att gränsvärden ej överskrids.

Skuggor

- Boende i Finnliden: Hur kan skuggor från vindkraftverken påverka människor och hur kommer skuggbilden att se ut för projektet?

Svar: Tydliga gränsvärden finns för i vilken utsträckning en byggnad får störas av skuggbildning. Skuggberäkningar kommer att utföras utifrån den slutliga layouten för att säkerställa att gränsvärdena inte överskrids.

Natur

- Boende i Mandträsk: Hur påverkas älgen av vindkraftsutbyggnaden i området?
Svar: Våldigt lite forskning har gjorts specifikt för vindkraftens påverkan på älg.

- Boende i Strömnäs: Kan verksamheten påverka kvalitén på grundvattnet?

Svar: Miljötillståndet reglerar verksamheten och det finns tydliga riktlinjer och krav på uppföljningar gällande miljön.

- Boende i Strömnäs: Hur påverkas djur och natur av vindkraften?

Svar: Syftet med en Miljökonsekvensbeskrivning är att utreda och beskriva den miljöpåverkan som den planerade verksamheten kan medföra på bland annat djur och natur. Ett flertal inventeringar gällande djurlivet har redan utförts i området under året och en naturvärdesinventering är planerad till sensommar, tidig höst.

- Boende i Långträsk: Vilken hänsyn tas till fågellivet i området?

Svar: Inventeringar har utförts och det finns strikta villkor i tillstånden, för flora och fauna. Årlig inventering och uppföljning av kungsörn utförs av bolaget enligt villkor.

- Boende i Storgranliden: Hur påverkas naturområdet Roka Viltvatten?

Svar: Inventering av området utfördes inför tillståndsansökan för Etapp 3. Uppdatering av inventeringen utförs inför denna nya tillståndsansökan för Hästliden.

Friluftsliv

- Representant för Långträsk skoterklubb: Hur kommer skoterleden att påverkas, under byggtiden och drifttiden?

Svar: För Etapp 1 och Etapp 2 har åtgärder för skoterleden utförts under byggtiden för att skotertrafik ska kunna ske på ett säkert sätt. Dialog har hållits mellan verksamhetsutövare och skoterklubb. Liknande åtgärder planeras för Etapp 3. Skoterleden ska hålla samma standard och kunna passera igenom området när vindkraftsparken är uppförd som innan byggnation.

- Boende i Strömnäs: Upplever att natur- och rekreationsvärdena påverkats mycket under byggtiden. Fåglar kommer in i byn, fladdermössen försvinner, cykelstigar förstörs, trafikbuller, skogsbolagen avverkar extra mycket. Trafiken bryter mot många trafikregler. Jag måste fly till andra områden för att få lugn och ro. Vi behöver inte nå mer ström här.

- Boende i Strömnäs: Hur ser Ni på möjligheterna att ytterligare utveckla naturområdet Roka Viltvatten för rekreation och naturupplevelser?

Svar: Det var ett bra förslag som vi tar med oss i det fortsatta arbetet.

Trafik

- Boende i Finnliden: Beskriver att väg 373 redan är väldigt trafikerad, där trafikregler inte följs. Fastighetsägarens förmedlar en oro för hur det kan påverkas framöver.

Svar: Transporter och trafik är en viktig fråga i alla sammanhang. Det finns trafikregler att följa, och det är ett personligt ansvar för varje trafikant.

- Boende i Strömnäs: Upplever trafiksituationen vid Dubblabergen som besvärlig. Hur kan det få fortgå?

Svar: Transporter och trafik är en viktig fråga i alla sammanhang. Det finns trafikregler att följa, och det är ett personligt ansvar för varje trafikant.

- Boende i Mandträsk: Upplever det obehagligt att röra sig längs vägen i Mandträsk med hästar i och med den ökade trafiken. Kommer denna verksamhet att innebära en ytterligare ökningen av trafiken?

Svar: Mandträsk ligger inom Etapp 2 och utbyggnad av Hästliden kommer inte att öka trafiken igenom Mandträsk, då transportererna har en annan sträckning. Men alla synpunkter gällande trafik är viktiga att ha med sig i det fortsatta arbetet för de vägar som kommer beröras av Hästlidens verksamhet.

Bergtäkt

- Boende i Mandträsk: Hur går det med bergtäkten i Etapp 2?

Svar: Bergtäkten inom Etapp 2 berör rör inte detta projekt.

Energiproduktion

- Boende i Långträsk: Vad kommer oss tillgodo av denna energi som produceras här uppe i norr?

Svar: Vindkraft byggs ut i hela landet men Norrland är en stor exportör av el. Flera stora elintensiva verksamheter planeras för etablering här uppe i norr, bland annat batterifabriken i Skellefteå och den koldioxidfria stålproduktionen i Luleå eller Gällivare. Som en kompensation för bygden så finns bygdemedel, där summan är relaterad till mängden el som produceras från vindkraften, och som ska fördelas i bygden.

Tillgänglighet

- Boende i Storgranliden: Hur påverkas tillgängligheten i området då delar hägnas in?

Svar: Under byggtiden så kan vissa delar av området vara inhägnade eftersom arbetsmiljöregler måste följas för att undvika skada. Efter byggtiden så gäller allemansrätten i området, både för marker och vägar. Marken ägs av både privata och skogsbolag och en löpande dialog hålls, även med jaktlag.

Ägandeskap

- Boende i Storgranliden: Vet man i dagsläget hur ägandeskapet kommer se ut för Hästliden Vind? Hur ser man på eventuell terrorrisk med utländska ägare?

Svar: Intresse finns för projektet och en eventuell försäljning. Men ingenting är ännu utlyst.

Avveckling

- Boende i Långträsk: Vad händer med de uttjänta vindkraftverken? Vem ansvarar för avveckling?

Svar: Avveckling av en vindkraftpark är reglerat i tillståndet och pengar avsätts för detta ändamål. Verksamhetsutövaren är ansvarig för avveckling, inte markägaren. Materialet från uttjänta vindkraftverk återvinns i möjligaste mån.

Fotomontage

- Boende i Storgranliden: Hur kommer landskapet att påverkas från bebyggelsen i Storgranliden i riktning mot Glommerträsk?

Svar: I riktning mot sydväst planeras inga vindkraftverk.

- Boende i Björkliden: Varför har inte foto tagits inifrån byn?

Svar: Kumulativa effekten blir densamma oavsett fotografering sker från vägen utanför Björkliden, eller inifrån byn. Vi kan inte heller beträda privata tomter för att fotografera.

8 Avslutning

Synpunkter tas välkommet emot via telefon, brev eller e-post. Kontaktuppgifter finns i samrådsunderlaget. Möjligheter att yttra sig finns till och med 31 juli. Mötet avslutades cirka 19.30 och alla uppmanades att lämna lokalen och hålla avstånd.

Anteckningar förda av:

Ida Söderström
Svevind AB

Justerat av:

Tryggve Sigurdson
Ecogain AB